

Визначні події стоматологічної спільноти України (анонс наукового видання)

Резюме. Науково-історичне видання професора Ірини Мазур «Визначні події стоматологічної спільноти України (в документах, статтях, світлинах)» ґрунтується на архівних матеріалах, історичних та нормативних документах, наукових статтях, публікаціях, світлинах. У хронологічній послідовності висвітлено основні етапи формування стоматологічної школи — з'їзди, конгреси, конференції тощо. Подано статті про історичні події, фотокопії документів і резолюцій, що віддзеркалюють важливі рішення стоматологічної спільноти, у наукових програмах заходів задокументовано прізвища основних учасників та їх особистий внесок. Відображено роль громадського об'єднання фахівців у розвитку стоматології в Україні.

Ключові слова: стоматологічна спільнота України; історія стоматології України

Бібліотека Асоціації стоматологів України поповнилась ще однією монографією: вийшла друком книга професора Ірини Мазур «Визначні події стоматологічної спільноти України (в документах, статтях, світлинах)».

Науково-історичне видання присвячене історії розвитку стоматології в Україні, у ньому у хронологічній послідовності висвітлено основні події стоматологічної спільноти. Автором проведено кропітку роботу з вивчення архівних матеріалів, публікацій у фахових виданнях різних періодів.

Першим кроком до становлення стоматології як невід'ємного складника клінічної медицини були радикальні зміни в системі стоматологічної освіти. У виданні наведено першоджерела документів, що дали змогу автору визначити етапи становлення вищої медичної сто-

матологічної освіти в Україні. Впровадження вищої освіти було визначальним у формуванні нової системи підготовки стоматологічних кадрів, створенні умов для підготовки науково-педагогічних кадрів і розвитку вітчизняної стоматологічної науки. З процесами реформування стоматологічної освіти і становлення стоматології як самостійної дисципліни наукової та клінічної медицини тісно пов'язані заснування Українського науково-дослідного інституту стоматології в Одесі й формування української наукової стоматологічної школи, сторіччя якої стоматологічна спільнота святкувала в 2019 році.

Через події, що відбувалися в українському суспільстві на початку ХХ століття, висвітлено радикальні зміни в системі охорони здоров'я, запровадження соціальної меди-

чини і стоматології зокрема. На підставі історичного методу дослідження, що передбачає вивчення етапів формування та розвитку певних подій у хронологічній послідовності, автором віддзеркалено період запровадження державної зуболікарської допомоги — нової організаційно-економічної моделі, базовими принципами якої були безоплатність, доступність, кваліфікованість, комплексність стоматологічної допомоги. Подано першоджерела нормативно-правових документів, що регламентували надання стоматологічної допомоги, а також аналіз розбудови мережі лікувально-профілактичних стоматологічних закладів.

Для дослідження залучено матеріали архівних документів Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України, публікації у фахових журналах та збірниках наукових праць пленумів, з'їздів і конференцій, що зберігаються у фондах Національної наукової медичної бібліотеки. З використанням історико-критичного методу аналізу представлених фотокопій документів автором надано інформацію про події минулих років, у хронологічній послідовності висвітлено визначні події — конференції, з'їзди стоматологів України, акцентовано увагу на основних рішеннях стоматологічної спільноти. Реконструкція історичних фактів є важливим складником вивчення життєвого та професійного устрою, досвіду, прагнень стоматологічної спільноти минулих років для усвідомлення як переваг, так і помилок прийнятих рішень, визначення точок перетину історичних подій.

Без сумніву, історичний досвід стоматологічної спільноти в майбутньому ретельно вивчатиметься. Нові організаційні моделі стоматологічної допомоги будуть формуватися з урахуванням досвіду минулих років. Соціальні аспекти стоматології ХХ століття, її базові принципи стануть фундаментом медицини майбутнього.

У сьогоденні документах, поданих Всесвітньою федерацією стоматологів на розгляд Всесвітньої організації охорони здоров'я, йдеться про універсальне охоплення стоматологічною допомогою всього населення, що забезпечить високий рівень стоматологічного здоров'я. Стоматологія минулого століття передбачала принцип масовості, а саме повне охоплення стоматологічною допомогою коштом держави, диспансеризацію, профілактичний напрям для запобігання розвитку стоматологічних захворювань.

У матеріалах зі стоматології часів незалежної України подано великий обсяг наукових програм з'їздів, конгресів, їх резолюції; кожна програма заходу віддзеркалює значний внесок вчених, освітян і лікарів, які своїми науковими та практичними роботами розбудовували вітчизняну стоматологію. Для збереження інформації автором запропоновано метод її тиражування, адже без першоджерел у майбутньому неможливо відтворити історію сучасної науки.

Сторіччя української наукової стоматологічної школи, впровадження державної стоматологічної допомоги, сторічні ювілеї вищих начальних стоматологічних закладів — усі ці події надихають сучасних науковців на проведення нових досліджень з історії стоматології, вивчення досвіду минулих років, визначення позитивних напрацювань. Науковцями, освітянами і лікарями закладено сторічний фундамент української стоматології.

Науково-історичне видання рекомендовано до друку вченою радою Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика та координаційною радою громадської організації «Асоціація стоматологів України».

Науково-історичне видання призначене для широкого кола читачів: організаторів охорони здоров'я, істориків, викладачів закладів вищої медичної освіти, лікарів-стоматологів, студентів стоматологічних факультетів. ■

O.V. Denga

Odessa National Medical University, Odessa, Ukraine

Important events of the Ukrainian dental community (announcement of a scientific publication)

Abstract. The scientific and historical publication of professor Iryna Mazur "Important events of the Ukrainian dental community (in documents, articles, photos)" is based on archival materials, historical and regulatory documents, scientific articles, publications, and photographs. The main stages of the dental community formation such as congresses, conferences, etc. are highlighted in chronological order. Articles about historical events, photocopies

of documents, resolutions reflecting the main decisions of the dental community are presented, the names of the main participants and their personal contributions are documented in the scientific programs of the events. The role of the public association of specialists in the development of dentistry in Ukraine is reflected.

Keywords: dental community of Ukraine; history of stomatology in Ukraine